

PRAWA OBYWATELI UNII EUROPEJSKIEJ W SZKOCJI

Obywatele Unii Europejskiej i prawo do pracy

Ta ulotka informacyjna zawiera streszczenie Twojego prawa do pracy jako **obywatela Unii Europejskiej** w Szkocji. W tej ulotce 'obywatele Unii Europejskiej' to obywatele państw członkowskich, jak i obywatele państw EOG (Norwegia, Islandia i Liechtenstein), oraz obywatele Szwajcarii.

W tej ulotce znajdziesz także informacje na temat **członków rodziny** którzy nie są obywatelami UE, i których prawo do mieszkania w UK jest prawem pochodnym, wynikającym z ich relacji z obywatelem UE.¹

Po wyjściu Zjednoczonego Królestwa (UK) z Unii Europejskiej (**Brexit**) prawa obywateli UE w Szkocji uległy ważnym zmianom.

Obywatele Unii Europejskiej, którzy zamieszkiwali w Wielkiej Brytanii w dniu 31 grudnia 2020 r

- ▶ Obywatele Unii Europejskiej i członkowie ich rodzin, którzy zamieszkiwali w Wielkiej Brytanii w dniu 31 grudnia 2020 r., mogli złożyć wniosek w ramach programu EU Settlement Scheme (EUSS) i otrzymać status osoby osiedlonej – **Settled Status** (pozwolenie na pobyt na czas nieokreślony) lub **Pre-Settled Status** (zezwolenie na pobyt w ograniczonym zakresie na okres pięciu lat). Obywatele Irlandii i osoby posiadające bezterminowe pozwolenie na pobyt nie musiały składać wniosku.
- ▶ Jeśli nie masz obecnie pozwolenia na pobyt, możesz złożyć spóźniony wniosek do EUSS. Jeżeli chcesz pozostać w Szkocji, musisz pilnie zasięgnąć porady prawnej.
- ▶ Jeśli złożyłeś wniosek do EUSS i czekasz na decyzję (**wniosek w toku**), otrzymasz **Zaświadczenie o Złożeniu Wniosku** (ang. **Certificate of Application**) jako dowód złożenia tego wniosku. Masz prawo pozostać w Wielkiej Brytanii do czasu rozpatrzenia Twojego wniosku. Jeśli wniosek zostanie odrzucony, masz prawo pozostać w Wielkiej Brytanii do czasu,

aż wyczerpiesz drogę odwołanie się od decyzji odmownej. **Zaświadczenie o Złożeniu Wniosku** (ang. **Certificate of Application**) jest dowodem złożenia wniosku do EUSS.

Obywatele Unii Europejskiej, którzy przybyli w do Wielkiej Brytanii dniu 1 stycznia 2021 r. lub po upływie tej daty

Obywatele UE i członkowie ich rodzin, którzy przybyli do Wielkiej Brytanii po raz pierwszy w dniu 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie, nie mogą ubiegać się o status osoby osiedlonej ani o tymczasowy status osoby osiedlonej. Mogą oni jedynie przyjechać jako osoby odwiedzające Wielką Brytanię na krótki okres czasu. Osoby te, aby pozostać w Wielkiej Brytanii na okres dłuższy niż sześć miesięcy, muszą ubiegać się o wizę długoterminową (np. w celu podjęcia studiów, pracy lub dołączenia do członka rodziny).

Członkowie rodzin obywateli Unii Europejskiej, którzy sami nie są obywatelami Unii, mogą przybyć do Wielkiej Brytanii, jeśli posiadają zezwolenie rodzinne EUSS lub biometryczną kartę pobytu wydaną przez Wielką Brytanię. Po przybyciu do Wielkiej Brytanii powinni oni w ciągu trzech miesięcy złożyć wniosek do EUSS.

1. 'Członkiem rodziny' może być: małżonek lub partner, dzieci, wnuki oraz prawnuki w wieku poniżej 21 lat, dzieci pozostające na utrzymaniu, które ukończyły 21 lat, rodzice pozostający na utrzymaniu, dziadkowie oraz pradiadkowie, jak i niektórzy partnerzy, którzy nie zawarli związku małżeńskiego oraz inni krewni pozostający na utrzymaniu (w przypadku gdy Home Office [Ministerstwo Spraw Wewnętrznych] wydało zaświadczenie o rejestracji 'dalszego członka rodziny').

Obywatele Unii Europejskiej i prawo do pracy

Czy mam prawo do pracy w Szkocji?

Obywatele Unii Europejskiej, posiadający status osoby osiedlonej lub tymczasowy status osoby osiedlonej (lub Zaświadczenie o Złożeniu wniosku)

- ▶ Jeśli posiadasz status osoby osiedlonej, masz prawo do pracy w Szkocji bez ograniczeń czasowych.
- ▶ Osoby posiadające tymczasowy status osoby osiedlonej (Pre-Settled Status) mają prawo do pracy w Szkocji do czasu wygaśnięcia statusu.
- ▶ Jeśli posiadasz Zaświadczenie o Złożeniu Wniosku, masz prawo do pracy do momentu uzyskania statusu osoby osiedlonej lub tymczasowego statusu osoby osiedlonej (lub do momentu, w którym nie przysługuje Ci już odwołanie od decyzji odmownej).

Twoje prawo do pracy nie jest połączone bezpośrednio z danym pracodawcą, pracą lub stanowiskiem.

Masz prawo do **takiego samego traktowania jak pracownicy Brytyjscy w zakresie zatrudnienia, warunków pracy i wszystkich innych przywilejów socjalnych i podatkowych** (np. dostęp do zawodowych emerytur i zasiłków).

Obywatele Unii Europejskiej, którzy mieszkali w Wielkiej Brytanii w dniu 31 grudnia 2020 r. i nie złożyli jeszcze wniosku do EUSS

- ▶ Nie posiadasz już prawa pobytu w Wielkiej Brytanii i nie możesz pracować w Szkocji. Możesz jednak mieć prawo do złożenia spóźnionego wniosku do EUSS. Jeżeli chcesz pozostać w Wielkiej Brytanii, musisz niezwłocznie zasięgnąć porady prawnej.

Obywatele UE którzy, przyjechali do UK po raz pierwszy od 1 stycznia 2021 r.

Krótkoterminowa wizyta

Obywatele UE przyjeżdżający na krótkoterminową wizytę mogą być traktowani jako przybywający w

celach biznesowych (Business Visitors). Mają pozwolenie na uczestniczenie w spotkaniach biznesowych lub konferencjach, ale nie mogą:

- ▶ Wykonywać płatnej lub niepłatnej pracy dla firm Brytyjskich
- ▶ Pracować jako osoby samozatrudnione
- ▶ Odbywać staż
- ▶ Sprzedawać towary lub usługi bezpośrednio osobom prywatnym

Wiza Długoterminowa

Obywatele UE i członkowie ich rodzin, którzy chcą pozostać w UK muszą wystąpić o wizę długoterminową. Jeżeli wiza zostanie przyznana będzie to ogólnie oznaczało prawo do mieszkania i pracowania w UK dla danego pracodawcy, w danej pracy lub na danym stanowisku. Przy zmianie pracodawcy, pracy lub stanowiska wymagana może być zmiana warunków wizy lub potrzeba wystąpienia o nową wizę długoterminową.

Jak udowodnić swoje prawo do pracy?

Prawo do pracy można udowodnić okazując dowód posiadania Statusu Osoby Osiedlonej lub Tymczasowego Statusu lub innego prawa do pobytu (takiego jak Długoterminowa Wiza).

Jeśli złożyłeś wniosek w ramach programu EU Settlement Scheme lub innej ścieżki imigracyjnej, z pewnością założyłeś konto UK Visas and Immigration (UKVI) – jest to część procesu aplikacji. Konto to zawiera Twój profil cyfrowy, który potwierdza Twój status imigracyjny. Konto to służy do zalogowania się do usługi 'View and Prove' na stronie GOV.UK, służącej do elektronicznej weryfikacji statusu imigracyjnego.

Możesz skorzystać z tej usługi, aby pozyskać "share code" potwierdzający Twój status imigracyjny dla pracodawców. [Sprawdź, jak sprawdzić i udokumentować swój status imigracyjny na stronie GOV.UK.](#)

1 stycznia 2023

Obywatele Unii Europejskiej i prawo do pracy

Jeśli nadal czekasz na decyzję w sprawie swojego wniosku do EUSS, Twoje prawo do zamieszkania, pracy i nauki będzie kontynuowane do czasu podjęcia decyzji przez rząd brytyjski. [Do tego czasu możesz udowodnić swoje prawa za pomocą Zaświadczenia o Złożeniu Wniosku](#). Rząd brytyjski wysyła go po otrzymaniu od Ciebie prawidłowo wypełnionego wniosku. Jeśli był to certyfikat cyfrowy, [możesz sprawdzić i potwierdzić swój status imigracyjny na GOV.UK](#), lub jeśli był to certyfikat niecyfrowy, możesz użyć go do potwierdzenia swoich praw. W przypadku certyfikatu niecyfrowego pracodawca będzie musiał przeprowadzić dalsze kontrole, o których mowa [w niniejszych wytycznych](#).

Gdzie mogę uzyskać więcej pomocy lub porad odnośnie prawa do pracy w Szkocji?

Jeżeli uważasz, że byłeś dyskryminowany ze względu na swoje prawo do pracy (ubiegając się o pracę) lub sposób traktowania cię w pracy (równość traktowania, warunki pracy, oraz przywileje socjalne i podatkowe w pracy), należy uzyskać pomocy i porady od:

My World of Work:

<https://www.myworldofwork.co.uk/employed>

Citizens Advice Scotland:

<https://www.citizensadvice.org.uk/scotland/work/>

Citizens' Rights Project: <https://citizensrightsproject.org/2022/05/30/learn-about-your-rights-as-a-migrant-in-the-uk-with-our-new-multilingual-factsheets/>

ACAS (prawa pracownicze):

<https://www.acas.org.uk/>

STUC (jeżeli jesteś członkiem związku zawodowego):

<http://www.stuc.org.uk/>

Więcej informacji

Rząd Szkocji: Strona MyGov dla obywateli Unii Europejskiej mieszkających w Szkocji:

<https://www.mygov.scot/eu-citizens-living-in-scotland>

Przewodnik Rządu UK na temat Systemu Osiedleńczego Dla Obywateli UE (EU Settlement Scheme) dla pracodawców:

<https://www.gov.uk/government/collections/eu-settlement-scheme-employer-toolkit>

Ostatnia aktualizacja 1 lipca 2021